

hlas

2010

- Bratislava by mala byť samostatným regiónom
- Už žiadne anonymné sťažnosti
- Anketári miera do domácností

Ročník XVIII.

NOVINY OBYVATELOV MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA - NOVÉ MESTO

Číslo 11/2010

Najprv do cintorína, potom na voľby

Kedže nám nie je dožičené dlho žiť, zanechajme niečo po sebe ako svedectvo, že sme žili. Táto myšlienka rímskeho spisovateľa a polyhistora Plinia prežila svojho autora temer o dve tisícročia a je aktuálna dodnes. Naliehavo mi zarezovala v týchto dňoch, keď s kyticami kvetov mierime na cintoríny, miesta posledného odpočinku našich prarodičov, rodičov, príbuzných, priateľov. Drvivá väčšina z nich istotne nemala dopriate zanechať také svedectvo o svojom živote ako mnohí skvelí myslitelia, umelci, architekti či vedci, ktorých mená sa nezabudnuteľne tiahnu storočiami. Dôležité však je, že žili tak, aby si svojimi skutkami a postojmi vybudovali pomník v srdciach svojich blízkych, priateľov, kolegov, susedov. Ten nás v deň Pamiatky zosnulých ťahá na pietne miesta, kde plamene sviečok a vôňa chryzantém núti pristaviť sa a ponoriť do spomienok.

Jedenásty mesiac v roku má i ďalšie významné dni. Prvý november figuruje v kalendári ako Sviatok všetkých svätých, 17. november sa stal Dňom boja za slobodu a demokraciu. Z pohľadu miestnej samosprávy sa však z rámca všednosti vymyká aj 27. november. Pripadá na sobotu, ktorá je ideálnym dňom na konanie volieb. A tak na 27. novembra sú tentoraz vypísané voľby do orgánov samosprávy miest a obcí.

Témou komunálnych volieb žije naša spoločnosť už niekoľko týždňov. Výdatne ju živia médiá, ktorých pozornosť sa v Bratislave sústreďuje predovšetkým na kandidátov na post primátora hlavného mesta a starostov mestských častí. Je to pochopiteľné. Ide o budúcich štatutárov mesta a mestských častí, ktorí nielen váhou svojho úradu, ale do veľkej miery aj váhou svojej osobnosti, svojimi vedomosťami, skúsenosťami, rozhladenosťou a invenciou môžu významne ovplyvniť dianie v meste či mestskej časti.

Pripomeňme si však, že primátor a starosta sú len jednou zo súčastí miestnej samosprávy. Môžu byť iniciátormi rôznych aktivít, v komunálnej politike môžu udávať tón, ale všetky dôležité rozhodnutia sú vecou zastupiteľstva. Bez jeho požehnania sa aj tie najgrandióznejšie plány môžu premeniť na zdrap papiera. Práve ono schvaľuje rozpočet obce, rozvojové zámery, predaj majetku, všeobecne záväzné nariadenia, určuje výšku miestnych daní a rozhoduje o ďalších veciach dotýkajúcich sa každodenného života občanov.

V novom volebnom období 2010 – 2014 bude mať novomestské zastupiteľstvo 25 poslancov, o 15 menej ako teraz. Kandidátov na poslancov je 90. V tomto čísle Hlasu Nového Mesta zverejňujeme kompletnú kandidátku, aby sa s ňou voliči mohli včas oboznámiť a vybrať si, koho podporia. Niektorí sa možno budú rozhodovať takpovediac od stola podľa politického trička. Vrelo však odporúčam: skúste sa kandidátov opýtať, ako by riešili problémy, ktorých riešenie považujete za najdôležitejšie, alebo čo už urobili pre mestskú časť. Potom zvažujte, porovnávajte a slobodne voľte.

Richard Frimmel
starosta

Dotácie na deti budú vyššie

Dotácie na deti v materských školách a školských zariadeniach zriadených mestskou časťou Bratislava-Nové Mesto budú od 1. januára 2011 vyššie ako v tomto roku. Vyplýva to zo všeobecne záväzného nariadenia, ktoré poslanci **schválili na októbrovom zasadnutí zastupiteľstva**.

Dotácia na dieťa v materskej škole bude v nasledujúcom roku 1200 eur, čo je o 100 eur viac ako v tomto roku. Dotácia na dieťa v školskom klube detí ostáva nezmenená vo výške 300 eur, v školskej jedálni sa zvýši zo 145 na 150 eur.

Príspevok mestskej časti je určený na prevádzku a mzdy v škôlkach a školských zariadeniach, počíta sa však na dieťa. Príjemcoví sa bude poskytovať mesačne vo výške jednej dvanástiny z dotácie na príslušný kalendárny rok.

Pri prerokúvaní tohto bodu poslanec Roman Procházka poukázal na skutočnosť, že až štvrtina detí v novomestských materských školách je z iných mestských častí. Opýtal sa, či existuje možnosť refundácie nákladov vynaložených na ne. Prednosta miestneho úradu Ľudovít Kollárik vysvetlil, že nemožno rozlišovať, či ide o novomestské deti alebo iné. Ako povedal, tento problém chcelo podobným spôsobom riešiť hlavné mesto, ale narazilo na odpor prokurátora.

„Berme to tak, že sme solidárni s rodičmi z iných mestských častí,“ povedal starosta Richard Frimmel. Dodal, že v budúcnosti sa situácia môže zmeniť, lebo v Novom Meste sa z roka na rok rodí viac detí. Tých zhruba 25 percent miest v škôlkach obsadených deťmi z iných mestských častí je do budúcnosti vlastne rezerva pre novomestské deti.

(ak)

Bytový dom Manhattan na Račianskej ul. 69/A sa stal jednou z ocenených stavieb v rámci 16. ročníka prestížnej súťaže Stavba roka. Získal v nej Cenu Slovenskej komory stavebných inžinierov, a to za najlepšie projektové riešenie stavebného diela. Podrobnosti o stavbe, ktorá bola pôvodne nazvaná Obydick, prinášame vnútri čísla.

Foto: Branislav Mikulec

Bratislava by mala byť samostatným regiónom

Volebné obdobie 2006 – 2010 považuje Regionálne združenie mestských častí hlavného mesta SR Bratislavy vo svojej 15-ročnej existencii za najúspešnejšie. Starostovia mestských častí sa na tom zhodli na záverečnom rokovaní združenia v tomto volebnom období 8. októbra.

Ako uviedol predseda združenia, novomestský starosta Richard Frimmel, úspechom uvedeného obdobia je, že sa v ňom podarilo zákonnou formou upraviť vzťahy a delbu kompetencií medzi samosprávnymi orgánmi hlavného mesta a jeho mestských častí, a to v rámci novely zákona o hlavnom meste v roku 2008. Jej prijatím totiž zákon upravuje, že mestské časti majú postavenie obce a je v ňom zakotvené, že mesto bude zabezpečovať úlohy celomestského významu a mestské časti úlohy miestneho významu. Novela tiež umožnila mestu previesť do vlastníctva mestských častí majetok, ktorý tieto nevyhnutne potrebujú na výkon samosprávnych funkcií a ďalšou malou novelou sa spresnilo, že prevod majetku má byť bezodplatný.

Starostovia na svojom rokovaní kvitovali, že prevod požadovaného majetku sa už stáva realitou. V júli mestské zastupiteľstvo schválilo prevod stavieb, v ktorých sídlia miestne úrady a pozemky pod nimi, a 7. októbra schválilo prevod stavieb základných a materských škôl opäť vrátane pozemkov.

Starosta Petržalky Milan Ftáčnik vyzdvihol skutočnosť, že novela zákona nastavila decentralizovaný model fungovania mesta. Vzhľadom na centralizáciu samosprávy v Prahe alebo vo Viedni si predseda združenia Richard Frimmel myslí, že pre budúcnosť môžu byť v tomto mestské časti Bratislavy vzorom. „Každá zo sedemnástich bratislavských mestských častí má svoje špecifiká a nebolo by dobré, aby

o veciach, ktoré sa bytostne dotýkajú života jej obyvateľov, sa rozhodovalo na magistráte mesta,“ tvrdí.

„Na druhej strane mesto musí fungovať ako jeden celok a preto mesto a mestské časti by mali mať spoločnú filozofiu a primátor by sa mal zúčastňovať na rokovaní regionálneho združenia,“ myslí si Milan Ftáčnik. Dodal tiež, že Bratislava ako celok by sa mala stať súčasťou Združenia miest a obcí Slovenska. Tým, že nie je jeho členom, magistrátu – na rozdiel od mestských častí – často chýbajú dôležité informácie.

Za väčšiu súčinnosť mesta a mestských častí je aj staromestský starosta Andrej Petrek. Či už pri presadzovaní zákonov, napríklad stavebného zákona, pri riešení problémov s financovaním prenesených kompetencií zo štátu alebo problémov s parkovaním.

Richardovi Frimmelovi, ktorý je predsedom združenia od jeho založenia, starostovia podakovali za obetavú prácu v združení a pomoc kolegom, ktorí po voľbách nastupovali do funkcie ako nováčikovia. Keďže Frimmel a niektorí ďalší starostovia sa v novembrových komunálnych voľbách už nebudú uchádzať o starostovský post, regionálne združenie bude mať navonok novú reprezentáciu. Súčasný predseda očakáva, že orgány, ktoré vzniknú po komunálnych voľbách, budú pokračovať v doterajších snahách a zámeroch. „Mali by tiež presadzovať, aby Bratislava bola vo svojich hraniciach samostatným vyšším územným celkom, ako je to v prípade hlavných miest v okolitých krajinách,“ hovorí. „Takisto je dôležité dosiahnuť, aby na vykonávanie funkcie hlavného mesta mala osobitne vyčlenené financie v štátnom rozpočte.“ Mestské časti sa o to usilovali už v rámci novely zákona v roku 2008, ale v parlamente ich snaha nenašla dostatočnú podporu.

Alžbeta Klesnilová

Pri Strome mieru o láske a porozumení

Pojmy mier, láska, harmónia, porozumenie, tolerancia sa 6. októbra skloňovali pri Strome mieru v areáli jazera Kuchajda vo všetkých pádoch. S ich posolstvom sem zavítal svetoznámy mierový aktivista, autor systému Joga v dennom živote Paramhans Svámí Mahéšvaránanda a ďalšie známe osobnosti – veľvyslankyňa Indickej republiky na Slovensku Homai Saha, odborníčka na čínsky jazyk a literatúru Marína Čarnogurská, predseda Spoločnosti Alexandra Dubčeka Pavol Dubček, exminister Pavol Kanis. Prítomní boli aj aktivisti z Maďarska, Rakúska, Poľska a nechýbali ani reprezentanti novomestskej miestnej samosprávy – starosta Richard Frimmel a jeho zástupca Marián Vereš.

Účastníci stretnutia si pripomenuli Svetové mierové fórum, ktoré sa v októbri 2007 konalo v bratislavskom Novom Meste. Pamiatkou

naň je mladá lipka – Strom mieru. „Kúsok od tohto stromu je socha nazvaná Strom života,“ pripomenul starosta. „Myslím, že je v tom kus symboliky.“

„Všetci si prajeme mier, lásku, harmóniu a porozumenie,“ oslovil prítomných Svámí Mahéšvaránanda. „Nenásilie je najvyšší princíp, spomína sa vo védach. Toto múdre posolstvo sa prenáša desiatimi rokmi a do 20. storočia ho priniesol Mahátma Gándhí. OSN uznala jeho prácu a na jeho počesť vyhlásila druhý október za Deň nenásilia. Z úcty ku Gándhímu India nikdy nevyhlásila vojnu žiadnej krajine...“

„Hoci bol Gándhí Indom, v podstate patril celému svetu a jeho myšlienkami sa riadia svetoví vodcovia pri nenásilnom riešení konfliktov,“ doplnila indická veľvyslankyňa.

Podľa Maríny Čarnogurskej je sympatické, že symbolom mieru je strom, ktorý zároveň symbolizuje harmóniu človeka s prírodou. „Terrorizmus a agresia sa šíria z krajín, kde sú polopúšte, zničená zem,“ povedala. „Preto je dôležité usilovať sa aj o ochranu prírody a harmóniu s prírodou.“

„Mier je krehká záležitosť. Verme, že časom bude viac ľudí, ktorí zabránia tragédiám vojen,“ vyslovil svoje želanie v závere podujatia Pavol Dubček.

Areálom sa v podvečer-
nom šere niesli modlitby,
horeli sviece. Vládol tu po-
koj, aký by sme si priali na
celej planéte Zem.

(ak)

Súčasťou mierového podujatia bolo i zapáľovanie sviečok. Na snímke zapaluje sviečku Marína Čarnogurská, v pozadí je Pavol Dubček.

Foto: Miloš Novák

Starosta Richard Frimmel sa po čase opäť rád stretol so Svámí Mahéšvaránandom (vľavo), s ktorým pred tromi rokmi spoločne zasadili Strom mieru a po roku pri ňom odhalili pamätnú tabuľu. Na snímke uprostred je indická veľvyslankyňa Homai Saha.

Kandidáti na poslancov Miestneho zastupiteľstva Bratislava-Nové Mesto pre voľby 27. novembra 2010

Vo volebnom obvode číslo 1 (volí sa 5 poslancov)

1. Dušan Bobřík, 75 r., vydavateľ - novinár, Zmena zdola, DÚ, DS
2. Róbert Bognár, 41 r., živnostník, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
3. Pavol Dubček, MUDr., 62 r., lekár, SDL
4. Henriette Geierová, Mgr., 43 r., riaditeľka komunikačného odboru MO SR, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
5. Ján Havránek, Ing., 69 r., manažér, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
6. Eva Jaššová, Doc., PhDr., PhD., 56 r., psychologička-vysokoškolská pedagogička, NF
7. Miloslav Kavický, Ing., 58 r., elektrotechnik, nezávislý kandidát
8. Tomáš Korček, JUDr., 34 r., právnik, nezávislý kandidát
9. Patrick Lutter, Ing., 42 r., chemik, ekolog, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
10. Vladimír Mikuš, Mgr., 24 r., manažér, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
11. Marek Norovský, Mgr., 30 r., historik, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
12. Marián Ostatník, Dr., CSc., 60 r., riaditeľ, AZEN
13. Ján Reháček, Mgr., 58 r., telovýchovný pracovník, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
14. Dan Sládek, Mgr., 30 r., publicista, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
15. Daniela Šišoláková, 59 r., technický pracovník, nezávislý kandidát
16. František Turan, 68 r., dôchodca, KSS
17. Ladislav Varga, Ing., 34 r., stavebný inžinier, nezávislý kandidát
18. Marián Vereš, Ing., 51 r., zástupca starostu, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
19. Gabriela Vojtechová, Ing., 57 r., ekonóm, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD

Vo volebnom obvode číslo 2 (volí sa 7 poslancov)

1. Katarína Augustinič, Ing., 28 r., obchodný manažér, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
2. Peter Baran, 56 r., int. designér, nezávislý kandidát
3. Ján Barczy, Ing., 43 r., strojný inžinier, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
4. Jozef Bielik, Ing., 48 r., novinár, nezávislý kandidát
5. Peter Blažek, Ing., 47 r., učiteľ, nezávislý kandidát
6. Vojtech Čech, Bc., 56 r., živnostník, AZEN
7. Pavol Galamboš, Ing., 46 r., ekonóm, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
8. Miroslav Goldschmied, 35 r., manažér, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
9. Ján Havránek, 31 r., manažér, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
10. Július Jackuliak, Ing., 44 r., manažér, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
11. Anna Jánošová, Ing., 65 r., ekonóm, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
12. Peter Kerdík, 38 r., manažér predaja, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
13. Filip Marko Kubovič, 32 r., riaditeľ centra pre deti s postihnutím Drahuškovo NF
14. Miloslav Leštach, 54 r., mechanik, KSS
15. Martin Očenáš, 49 r., riaditeľ spoločnosti, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
16. Rastislav Ondrejčík, 34., technik, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
17. Zora Pauliniová, Ing. arch., 51 r., konzultantka programu „Verejné priestory“, Zmena zdola, DÚ, DS
18. Peter Poláček, Ing., 66 r., strojár, LS-HZDS
19. Roman Procházka, MUDr., 46 r., lekár, nezávislý kandidát
20. Jolana Račická, PaedDr., 64 r., učiteľka, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
21. František Rácz, Mgr., 35 r., advokát, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
22. Peter Szusčík, 42 r., ekonóm, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
23. Tatiana Štefanovičová, prof., PhDr., 76 r., archeológ, Zmena zdola, DÚ, DS
24. Peter Vrtiel, 37 r., obchodný manager, nezávislý kandidát

Vo volebnom obvode číslo 3 (volí sa 6 poslancov)

1. Peter Ágoston, 37 r., publicista, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
2. Martin Bartoš, Ing., 48 r., strojný inžinier, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
3. Jana Budáčová, Mgr., 24 r., projektová manažérka, SZ

4. Ján Čičmič, 66 r., riaditeľ, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
5. Libor Gašpierik, Ing., 37 r., ekonóm, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
6. Michal Kulla, Ing., 26 r., manažér, nezávislý kandidát
7. Jozef Kuna, 36 r., živnostník, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
8. Michail Latta, Ing., 34 r., produktový manažér, SDL
9. Vladimír Margolien, 47 r., technik, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
10. Kamila Marušáková, Ing. arch., 25 r., architektka, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
11. Judita Mórová, 62 r., prekladateľka, nezávislý kandidát
12. Robert Nemcsics, Ing., 49 r., manažér - ekonóm, LIGA
13. Olga Nemetzová, Ing., 65 r., stavebný inžinier, nezávislý kandidát
14. Otto Novitzký, Ing. arch., 53 r., architekt, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
15. Juraj Obložinský, Ing., 53 r., generálny riaditeľ, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
16. Viera Obšitníková, JUDr., 30 r., právnička, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
17. Edit Pfundtner, Mgr., 37 r., advokát, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
18. Mária Ritomská, JUDr., 51 r., hlavný radca, nezávislý kandidát
19. Ján Šimko, Ing., 58 r., stavebný inžinier, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
20. Iveta Vajdová, Mgr., 41 r., advokátka, SMS

Vo volebnom obvode číslo 4 (volí sa 7 poslancov)

1. Dagmar Arvayová, 42 r., poštový doručovateľ, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
2. Helena Bánska, Ing., CSc., 61 r., stavebný inžinier, urbanista, nezávislý kandidát
3. Marek Bobák, Mgr., 32 r., manažér, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
4. Dušan Cigánek, 45 r., živnostník, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
5. Peter Csomor, 50 r., technik, nezávislý kandidát
6. František Dvorský, PhDr., 63 r., učiteľ, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
7. Branislav Feješ, Ing., 39 r., zvukový režisér, nezávislý kandidát
8. Ľuboš Fiam, Mgr., 38 r., hlavný odborník VŠZP, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
9. Soňa Hrotková, Ing., 26 r., geodet, nezávislý kandidát
10. Daniel Hudec, 46 r., riaditeľ výrobnéj spoločnosti, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
11. Dušan Jaroš, Mgr., 58 r., právnik, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
12. Norbert Jesztrebi, Mgr., 41 r., podnikateľ, nezávislý kandidát
13. Kristína Juráčková, 24 r., dermatoporadkyňa, LSNS
14. Ľubomír Jurík, 61 r., ekonóm, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
15. Miroslav Kohutár, Mgr., 43 r., vysokoškolský pedagóg, SDL
16. Katarína Liptáková, Ing., 55 r., chemik - ekonóm, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
17. Emília Lörinczová, 59 r., obchodný riaditeľ, EDS
18. Barbora Lukáčová, Mgr. 30 r., politológ, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
19. Zlatica Macháliková, 51 r., učiteľka MŠ, nezávislý kandidát
20. Zuzana Masaryková, 29 r., politológ, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
21. Richard Mikulec, Mgr., 34 r., právnik, nezávislý kandidát
22. Mária Repáňová, PhDr., 58 r., novinárka, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
23. Alena Rybáriková, 48 r., účtovníčka, nezávislý kandidát
24. Mária Rychnavská, RNDr., 47 r., pedagóg, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
25. Zdenka Urbašková, 72 r., ekonóm, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD
26. Andrea Vítková, Ing., 43 r., ekonóm, nezávislý kandidát
27. Stanislav Winkler, Ing., 53 r., manažér, nezávislý kandidát

Kandidáti na starostu mestskej časti Bratislava-Nové Mesto pre voľby 27. novembra 2010

1. Ružena Apalovičová, Doc. Ing. CSc., 66 r., informatik, SDKÚ-DS, SaS, KDH, MOST-HÍD, OKS
2. Peter Baran, 56 r., int. designér, nezávislý kandidát
3. Rudolf Kusý, Mgr., 34 r., poslanec BSK, nezávislý kandidát
4. Ľubica Lehotská, Mgr., 57 r., pedagogička, nezávislý kandidát
5. Roman Procházka, MUDr., 46 r., lekár, nezávislý kandidát
6. Marián Vereš, Ing., 51 r., zástupca starostu, SMER, SZS, OK, SNS, SF, HZD

Štedrý večer pre osamelých dôchodcov

Osamelo žijúcich Novomešťanov z radov dôchodcov aj tento rok pozýva starosta mestskej časti Richard Frimmel na spoločný Štedrý večer. Môžu sa naň prihlásiť dôchodcovia, ktorí žijú v domácnosti sami, sú bezdetní, bez partnerov a najbližšej rodiny. Záujemcovia o účasť na tomto spoločenskom podujatí sa majú prihlásiť na novomestskom miestnom úrade na Junáckej 1, a to na oddelení bytovom a sociálnych služieb (1. poschodie, číslo dverí 111 b). Prihlásiť sa môžu osobne alebo telefonicky na tel. číslo 02/4925 3377 u Gabriely Stempelovej. Stihnúť to však musia do 12. novembra. (ak)

Starostovi vďaka za prácu v ZMOS

Oslavy 20. výročia založenia Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS) boli príležitostí poďakovať sa ľuďom, ktorí dlhé roky v jeho mene presadzovali záujmy miestnych samospráv, ako aj tých, čo stáli pri jeho zrode. Na galavečere, ktorý sa v Dome kultúry Zrkadlový háj konal 5. októbra, si pamätnú plaketu prevzal aj starosta bratislavského Nového Mesta Richard Frimmel. V ZMOS pôsobí 15 rokov, z toho 9 rokov vo funkcii podpredsedu. Predseda ZMOS Michal Sýkora pri tejto príležitosti konštatoval, že „Frimmel má výrazný rukopis na tom, čo táto organizácia v posledných rokoch vykonala“.

Ocenený prvý podpredseda je rád, že ZMOS vydržala po celý ten čas ako plnokrvná organizácia, ktorá má svoj kredit aj u občanov a patrí medzi najdôveryhodnejšie inštitúcie. „Medzi starostami je zastúpená ľavica aj pravica a udržať napohľad nesúrodú organizáciu toľké roky a s takými výsledkami pokladám za obdivuhodné. Veľkú časť z toho, čo sa urobilo, pripisujem Michalovi Sýkorovi, ktorý je predsedom ZMOS 17 rokov. Som tiež pyšný na to, že v Bratislave sme vytvorili pred 15 rokmi regionálne združenie jej mestských častí, ktoré funguje doteraz a presadzuje záujmy všetkých Bratislavčanov.“ (ak)

Na neplatičov nájomného prísnejšie

Bezmála 600-tisíc eur predstavujú pohľadávky evidované na novomestskom miestnom úrade k 30. júnu tohto roka, pričom uvedenú sumu tvoria len pohľadávky nad tisíc eur. Ak by sme k nim prirátali drobnejšie dlhy na nájomnom za pozemky, byty, budovy či nezaplatených pokutách, suma by bola oveľa vyššia. Vyplýva to zo správy z kontroly pokladničnej agendy miestneho úradu, ktorú miestny kontrolór Ján Dubravec predložil na rokovanie miestneho zastupiteľstva v októbri.

Najvyššie pohľadávky v sume vyše 99-tisíc a 80-tisíc eur eviduje miestny úrad v súvislosti s rozhodnutiami o priestupku nepovoleného uskutočnenia novej stavby. Pozornosť poslanca Adriana Kuceka však vzbudila i vyše 25-tisícová pohľadávka spoločnosti MIDOR, ktorá v budove bývalých Detských jasí a ústavu sociálnej starostlivosti pre mládež na Pionierskej ulici prevádzkuje súkromnú materskú školu. Pripomeňme, že spoločnosť ešte vlni požiadala novomestskú samosprávu o kúpu budovy aj s pozemkom. Žiadosť odôvodnila pokračovaním rekonštrukčných prác, do ktorých už musela investovať viac, ako bol pôvodný zámer, ale aj tým, že objekt si vyžaduje rekonštrukciu strechy, ktorá je v havarijnom stave, povaly a terás. Miestne zastupiteľstvo schválilo predaj vo februári tohto roku, ale ten sa nakoniec neuskutočnil.

Vzhľadom na veľký počet neplatičov poslanec Patrick Lutter navrhol systémové riešenie, aby všetky nájomné zmluvy obsahovali ustanovenie, že nájomné sa platí vopred o jednu splátku a jeho nezaplatenie je dôvodom na vypovedanie nájomnej zmluvy. Poslanec návrh jednoducho odobril. Väčšinou hlasov akceptovali aj odporúčanie starostu Richarda Frimmela na vytvorenie komisie, ktorá by sa pustila do riešenia problému so spoločnosťou MIDOR. Ide o to, že neinvestovala do celej budovy, ale len do časti, ktorú potrebuje na prevádzku škôlky. Ako členov komisie poslanci schválili svojich kolegov Pavla Galamboša, Adriana Kuceka a Dušana Jaroša a prednostu miestneho úradu Ludovíta Kollárika. (ak)

Nové nariadenie o predaji na trhových miestach

Podmienky predaja výrobkov a poskytovanie služieb na trhových miestach v mestskej časti Bratislava-Nové Mesto upravuje nové všeobecne záväzné nariadenie (VZN), ktoré miestne **zastupiteľstvo schválilo na svojom zasadnutí 12. októbra**.

Nariadenie reaguje na zmeny v zákone 178/1998 o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhových miestach, na prechod slovenskej meny na euro a skutočnosť, že v tomto roku boli zrušené trhoviská na Riazanskej a Brezovskej ulici.

Po novom sa za trhovú miesto považuje nielen tržnica a trhovisko, ale aj stánok s trvalým stanovištom a verejné priestranstvo určené na príležitostný trh alebo ambulantný predaj. Zmeny sa dotýkajú i sortimentu výrobkov. Potravinárske sú rozšírené o predaj mäso-vých výrobkov, pričom pri všetkých potravinárskych výrobkoch je uvedené, že sa môžu predávať len podľa podmienok stanovených orgánom potravinového dozoru. Ambulantný predaj je rozšírený o možnosť predávať nielen originálne diela, ale aj rozmnoženiny audiovizuálnych alebo iných diel. Zmeny sa dotýkajú i zakázaného sortimentu. Zákaz predaja sa po novom dotýka exemplárov voľne žijúcich živočíchov, chránené rastliny a invázne rastliny. Ďalšou novinkou je, že na trhových miestach môžu predávať výrobky tiež občania z členských štátov Európskej únie. Ide o fyzické osoby predávajúce rastlinné a živočíšne výrobky z vlastnej pestovateľskej alebo chovateľskej činnosti a osoby predávajúce medzi sebou vlastné použité výrobky.

Zastupiteľstvo schválilo i VZN, ktorým sa vydáva trhoví poriadok v Tržnici na Šancovej ulici a trhoví poriadok príležitostných trhov v Stredisku kultúry na Vajnorskej a v Dome kultúry Kramáre. Do oboch trhových poriadkov sú premietnuté zmeny obsiahnuté vo VZN o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhových miestach. (ak)

V novembri budú tri dražby

Na novomestskom miestnom úrade sa 23. novembra budú konať tri dobrovoľné dražby. V dvoch prípadoch ide o dražbu práva nájmu objektov s pozemkami a do tretice sa bude dražiť pozemok. Návrhy na uskutočnenie dražieb schválilo miestne zastupiteľstvo 12. októbra.

Prvá dražba sa dotýka práva nájmu objektu Osvetového strediska na Makovického ul. 4 a pozemku, s využitím na sociálne, vzdelávacie, zdravotné a kultúrne účely. Právo nájmu je určené na 15 rokov. Vyvolávací cena je 19 100 eur a je stanovená na základe predchádzajúceho ročného nájmu bez služieb.

Prvá obhliadka sa bude konať 15. novembra o 16.00 h, druhá 16. novembra o 10.00 h. Záujemcovia sa majú stretnúť pred objektom na Makovického 4. Samotná dražba sa uskutoční 23. novembra v zasaďačke miestneho úradu na šiestom poschodí so začiatkom o 9.00 h.

V rovnaký deň, na rovnakom mieste, avšak o 10.30 h sa má začať dražba práva na 15-ročný nájom objektu na Sliáčskej ul. 4 a príslušného pozemku. V minulosti bol využívaný ako sídlo Okrskovej stanice Mestskej polície Bratislava-Nové Mesto, teraz sa ráta s jeho využitím na sociálne, vzdelávacie, zdravotné a kultúrne účely. Vyvolávací cena 19 100 eur vychádza z posledného ročného nájmu.

Prvá obhliadka je určená na 8. novembra so začiatkom o 16.00 h, druhá na 9. novembra od 10.00 h. Záujemcovia sa majú stretnúť na Sliáčskej 4.

Pri tretej dražbe ide o pozemok s rozlohou 500 štvorcových metrov v lokalite Zátisie, ktorý je z hľadiska územného plánu považovaný za stavebný. V minulosti slúžil ako záhradka. Pozemok je bez ťarchy a možno s ním majetkovoprávne nakladať. Vyvolávací cena dražby je 93 200 eur. Prvá obhliadka sa uskutoční 10. novembra o 16.00 h, druhá 11. novembra o 10.00 h. Záujemcovia sa stretnú pred dražebným pozemkom s parcelným číslom 12421 na Zátíši. Samotná dražba sa spomínaného 23. novembra uskutoční v čase od 13.30 h. (ak)

Už žiadne anonymné sťažnosti

Anonymnými sťažnosťami sa už miestny úrad nemusí zaoberať. Sťažovateľ však môže požiadať o utajenie svojej totožnosti. Aj takéto novinky obsahujú Zásady vybavovania sťažností a petícií v podmienkach samosprávy mestskej časti Bratislava-Nové Mesto, ktoré miestne zastupiteľstvo schválilo na svojom zasadnutí 12. októbra.

Nové zásady mestská časť prijala v súvislosti so zákonom o sťažnostiach 9/2010 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. februára 2010. Upravujú postup pri podávaní, prijímaní, evidovaní, prešetrovaní a vybavovaní sťažností, ako aj postup pri vybavovaní petícií v podmienkach novomestského samosprávy.

Sťažnosť možno podať písomne, ústne do záznamu, telefaxom alebo elektronickou poštou. Musí obsahovať meno, priezvisko, adresu trvalého alebo prechodného pobytu sťažovateľa. Ak ju podáva právnická osoba, musí obsahovať jej názov a sídlo, meno a priezvisko osoby oprávnenej za ňu konať. Sťažnosť musí byť čitateľná a zrozumiteľná. Musí z nej byť jednoznačne jasné, o čo v nej sťažovateľovi ide.

Dôležité je, že každá sťažnosť musí byť podpísaná sťažovateľom. Aj takú, ktorá bola podaná telefaxom alebo elektronickou poštou, musí sťažovateľ potvrdiť svojím podpisom do piatich pracovných dní od jej podania, v opačnom prípade sa ňou nikto nebude zaoberať. Nedotýka sa to však sťažností podanej elektronickou poštou so zaručeným elektronickým podpisom – tá sa považuje za sťažnosť podanú písomne.

Sťažnosť podanú písomne prijíma podateľňa miestneho úradu. Tá ju odstúpi útvaru miestneho kontrolóra (ÚMK), kde je zriadená centrálna evidencia sťažností a petícií mestskej časti.

Ak sťažovateľ v sťažnosti požiada o utajenie svojej totožnosti, v rámci evidencie sa vyhotoví kópia sťažnosti bez údajov, ktoré by identifikovali sťažovateľa a tá sa postúpi na vybavovanie.

Ak v sťažnosti chýbajú informácie potrebné na jej prešetrovanie, zamestnanec ÚMK sťažovateľa písomne vyzve, aby ju do 10 pracovných dní doplnil, inak bude odložená.

Sťažnosť, ktorú mestská časť nie je príslušná riešiť, postúpi na riešenie príslušnému orgánu a upovedomí o tom sťažovateľa. Podľa zásad sa má vybaviť do 60 pracovných dní od doručenia, pri náročnom prešetrovaní však starosta môže predĺžiť túto lehotu o ďalších 30 dní.

Podobne sa postupuje aj pri petíciách. Petíciu podanú písomne prijíma podateľňa miestneho úradu, tá ju postúpi ÚMK. Musí mať všetky náležitosti vyplývajúce zo zákona. Ak nemá, zamestnanec ÚMK vyzve osobu, ktorá ju podala, aby odstránila nedostatky najneskôr do 30 dní od jej doručenia, inak bude odložená. V prípade, že mestská časť nie je príslušná petíciu vybaviť, postupuje ju kompetentným orgánom. Ak je predmetom petície činnosť orgánov samosprávy mestskej časti, jej poslancov alebo starostu, prešetruje a vybavuje ju komisia zriadená ad hoc miestnou radou.

(ak)

Jubilantom spievali pamätníci

Valčíky, tangá, polky, no predovšetkým piesne plné ľúbosti sú tým správnym repertoárom pre dámy a pánov, ktorí majú na chrbte prinajmenšom sedem krížikov. Potvrdila to i atmosféra na septembrovom stretnutí s Novomešťanmi, ktorí sa v treťom štvrtroku dožili 70, 75, 80, 85, 90 a viac rokov. Známe piesne v podaní speváckych pamätníkov Gréty Švercelovej, Zdeňka Sychru a Dušana Grúňa v nich rozohrali žilky a mnohí, veru, neodolali a pridali sa k spevákom. K dobrej nálade prispel i pohárik výborného burčiaka od sponzora.

Starosta Richard Frimmel opäť pripomenul, že seniorom sa v Novom Meste darí, že je tu čosi, čo im napomáha dosiahnuť dlhý vek, mnohým dokonca v celkom dobrej kondícii. „Nasvedčuje tomu účasť deväťdesiat- a viacročných a minule sme tu mali aj vyše storočných,“ pripomenul. Vzápätí osobitne pozdravil prítomných z kategórie najstarších: Annu Záhradníkovú – 95-ročnú, Štefániu Moravčíkovú, Ludovíta Zemana (93), Máriu Zsigovú (92), Michala Kubicu, Annu Valachovú, Gizelu Valentovú, Jozefa Vojtecha (91), Annu Bačovú, Pavla Černáka, Hildu Jurčovú, Annu Paulovičovú a Helenu Smutnú (90). Všetkým jubilantom poprial, aby v relatívne dobrom zdraví sa mohli stretávať aj na oslavách svojej storočnice.

Jubilantov si prišiel uctiť aj zástupca starostu Marián Vereš, poslankyňa miestneho zastupiteľstva Ružena Apalovičová, Daniela Šišoláková, Gabriela Vojtechová a poslanec Rudolf Kusý.

Pokračovanie na strane 6

Zo života mestskej časti <<<

Novomestské dievčence budú mať na výber

Nevedno čím to je, že v bratislavskom Novom Meste sa už dlhší čas rodí viac chlapcov ako dievčat. No či už je to zo strany rodičov zámer alebo náhoda, v každom prípade novomestské dievčence – až príde čas – si budú môcť medzi tunajšími mládenkami vyberať. Nasvedčujú tomu i tieto čísla: Kým vlni privítali predstavitelia miestnej samosprávy o 22 chlapcov viac ako dievčat, v tomto roku – vrátane víťania detí do života, ktoré sa v Stredisku kultúry na Vajnorskej kotalo 29. septembra – to bolo už o 36 viac. Starostu Richarda Frimmela však predovšetkým teší, že v Novom Meste sa rodí čoraz viac detí. „Kým vlni do septembra sme ich privítali 323, v rovnakom období tohto roku už 350. Myslím, že v tomto roku prekonáme rekordný počet 400 narodených detí zaznamenaný vlni,“ konštatoval na septembrovom víťaní, na ktoré bolo pozvaných až 90 drobčcov a ich rodičov.

Je skôr výnimkou, než pravidlom, že na víťanie detí príde s dieťaťom len otec. Tentoraz ňou bol Marek Chovanec, otec malej Laury. „Mamina mala iné povinnosti, nuž sme sa dohodli, že sa podelíme,“ povedal upierajúc láskyplný pohľad na prvorođenú dcérku. Mladá rodina býva na Kramároch a cíti sa tam dobre. „Veľmi oceňujem, že detské ihrisko na Jahodovej bolo zrekonštruované, ale chýbajú mi služby pre dospelých. Napríklad keď si človek chce ísť večer niekam posediť, na Kramároch takýchto možností niet,“ ťažká si.

Kým Chovancovi sa prisťahovali do Nového Mesta z Devínskej Novej Vsi a Petržalky, viacerí z prítomných rodičov majú korene mimo hlavného mesta. Napríklad manželka Riškovi, rodičia malého Jurka. „Ja som z východného Slovenska, manželka Lucia zo stredného. Prišli sme sem za prácou a zostali sme tu žiť. Vlni v auguste sme mali svadbu, v tomto roku na výročie svadby sme krstili syna,“ prezradil Štefan Riško.

Z východu sa prisťahovala do Bratislavy aj Silvia Bassadin, mamička dvojmesačnej Lary a jedenapoločného Adamka. Dieťatka budili pozornosť čokoládovou pleťou a Adamko aj krásnymi kučerami. „Manžel pochádza z Beninu,“ dala nazrieť do zákulisia osobného života Silvia. „V Bratislave študoval na strojníckej fakulte, zapáčilo sa mu tu, a tak zostal.“ Malý vekový rozdiel medzi deťmi by mohol byť príznakom, že v budúcnosti by sa rodina mohla ešte rozrásť. „Dve deti stačia, ak im chceme poskytnúť kvalitné školy a dobrú výchovu,“ oponuje Silvia.

Tradičnou súčasťou podujatia je odovzdávanie darčiekov deťom od miestnej samosprávy – hračiek a vkladných knížiek so sumou 200 eur, na ktorej sa čiastočne podieľa aj partnerská Dexia banka. Rodičom ich v mene samosprávy odovzdal vicestarosta Marián Vereš. Matkám a otcom k narodeniu dieťatka úprimne zablahoželali aj poslankyňa miestneho zastupiteľstva Ružena Apalovičová, Jolana Račická, Daniela Šišoláková a Gabriela Vojtechová.

Alžbeta Klesnilová

Vítanie detí je podujatím, na ktoré chce mať väčšina účastníkov pamiatku aj v podobe fotografie či videozáznamu.

Foto: Miloš Novák

Dokončenie zo strany 5

Jubilantom spievali pamätníci

„Dnešný program sa mi veľmi páčil,“ pochvalovala si 80-ročná Alžbeta Bauerová, keď nadišiel čas rozísť sa domov. Prišla na spoločnú oslavu, hoci nôžky ju zrádzajú už dlhé roky. „Päť operácií mám za sebou, ale nevzdávam sa,“ zasmiala sa. Jej susedka pri stole, 91-ročná Anna Valachová, prezradila, že ju síce bolí koleno, ale potvrdila náš postreh, že je v celkom dobrej kondícii. „To viete – som rodáčka spod Tatier a 14 rokov som robila poštovú doručovateľku, robila som v továrni, aj na stavbe... Ten pohyb je veľmi potrebný, aj teraz.“ Iste. Ako sa hovorí, pohyb je život. Kiež si ho naši jubilanti, obklopení láskou svojej rodiny a priateľov, užívajú čo najdlhšie.

(ak)

Starosta Richard Frimmel si našiel chvíľku aj na individuálne rozhovory.
Foto: Miloš Novák

Seniori si užili svoj mesiac

Dianie v Mesiaci úcty k starším opäť potvrdilo, že jeseň života môže byť veľmi pestrá a hodnotná. K jej obohateniu v Novom Meste prispeli i podujatia vo všetkých ôsmich kluboch dôchodcov a čerešničkou na torte bolo spoločné stretnutie seniorov 20. októbra.

„Teší ma, že vychádzate zo svojich domovov, chodíte medzi ľuďmi do klubov, na rôzne podujatia, využívate možnosti, ktoré vám naša miestna samospráva ponúka. Ľudia vo vašom veku už majú toho veľa za sebou, preto na seniorov žiadna samospráva nespírie zabúdať. Nielen v októbri, ale po celý rok,“ oslovil starosta Richard Frimmel účastníkov slávnostného popoludnia v Stredisku kultúry na Vajnorskej ulici. A dodal: „Ako starosta som tu medzi vami posledný raz. Cítil som vašu podporu po celých 16 rokov...“ Pri týchto slovách sa rozľahol potlesk – ako prejav uznania i vďaky za to, že pre starostu Richarda Frimmela patrila starostlivosť o seniorov vždy medzi priority.

Skutočnosť, že jedna tretina obyvateľov Nového Mesta je v dôchodkovom veku, si uvedomujú aj poslanci. Opäť sa to snažili dokázať svojou prítomnosťou na podujatí v Stredisku kultúry. Starosta menovite privítal Ruženu Apalovičovou, Rudolfa Kusého a svojho zástupcu Mariána Vereša, ktorí v novembrových voľbách kandidujú na post starostu, Jolanu Račickú, Gabriela Vojtechovú, Dagmar Arvayovú, Danielu Šišolákovú, Libora Gašpierika, Andreja Albertyho, Lubomíra Juríka, Petra Kerdíka, Tomáša Korčeka, Particka Luttera, Katarínu Liptákovú, Vieru Obšitníkovú, Dušana Jaroša a Jána Barczyho. Medzi novomestských seniorov zavítali a prihovoriť sa im tiež dvaja najhorúcejší kandidáti na post primátora Bratislavy – poslankyňa Národnej rady SR Magdaléna Vášáryová a starosta Petržalky Milan Ftáčnik.

Po prejavoch, plných teplých slov, dostal priestor Pressburg Ambassador Orchestra a operná speváčka Anna Patkoló. Sálu zaplnili tóny známych skladieb a árií. V programe nechýbal chytľavý Montyho čardáš, Hradeckého pochod, árie z operety Čardášová princezna, Modrá ruža, valčík Na krásnom modrom Dunaji či piesne o láske k rodnému kraju. Seniori si plnými dúškami užívali okamihy, ktoré patrili len im.

Alžbeta Klesnilová

Manhattan zožal prestížnu cenu

Celoštátna verejná súťaž Stavba roka 2010 priniesla pre mestskú časť Bratislava-Nové Mesto milé prekvapenie – jedna z ocenených stavieb sa nachádza práve na jej území. Ide o bytový dom Manhattan na Račianskej 69/A, ktorý však obyvatelia poznajú skôr pod názvom Obydick.

Dom získal Cenu Slovenskej komory stavebných inžinierov za najlepšie projektové riešenie stavebného diela. Je teda namieste povedať, kto sa o to zaslúžil. Autormi architektonického riešenia sú inžinieri architekti Martin Kusý, Pavol Paňák, Martin Kusý ml. a Alexandra Kusá, hlavnými projektantmi trojica menovaných architektov a Ing. Jana Jandová.

Manhattan má 26 nadzemných podlaží a tri podzemné, kde sa nachádza okrem iného 195 garážových státí. Na prvom a druhom nadzemnom podlaží sú obchodné priestory, ateliéry, herňa, klubovňa a ďalšie priestory slúžiace obyvateľom. Na treťom až 26. podlaží je 161 bytov od jednoizbových po štvorizbové.

Stavba má tvar hranola a celkovo pôsobí skôr stroho. Jej autori tvrdia, že je to reakcia na prezdobenú manieristickú architektúru, akú vidieť pri mnohých súčasných bytových domoch.

Dodajme, že jednu z dvoch hlavných cien Stavba roka 2010 získala Eurovea na Pribinovej ulici, ktorej sa ušla aj Cena verejnosti 2010.

(ak)

Každého účastníka slávnostného popoludnia vítali pracovníčky miestneho úradu so sladkým darčekom. Pozornosť v podobe kvietkov sa im dostala na oslavách Mesiacu úcty k starším v kluboch dôchodcov.

K seniorom sa prihovoriť starosta Richard Frimmel, ako aj dvaja kandidáti na post primátora Magdaléna Vášáryová a Milan Ftáčnik.

Foto: Miloš Novák

Kultúra a šport

AFORIZMY

Aforizmy Dušana KOVÁČA

- *Okúzľujúce ženy vedia vykúzlíť aj z plnej peňaženky prázdnu.*
- *Partnerka vkladala najviac nádejí do jeho vkladnej knižky.*
- *Dovtedy strážil jej sny, kým nezistil, s kým sa jej sníva.*
- *Sú aj také sekretárky, ktoré vedia lepšie čítať zo šéfových očí ako z rukopisu.*
- *Najmenej podlieha výstrelkom módy Evino rúcho.*
- *Vrátil sa z takej diaľky, že už nepoznal ani manželkiných milencov.*
- *Niektorí „tvrdí chlapi“ majú iba tvrdú pečeň.*

Pri sviečkach po 113. raz

Viete ako vznikol Slovenský ľudový umelecký kolektív, známy jednoducho ako SLUK? Pre nezasvätených odpoveď na túto otázku dal Poetický večer pri sviečkach, ktorý sa v Poetickom štúdiu v Dome kultúry Kramáre konal 27. septembra.

Juraj Sarvaš, duša poetických večerov, nazval 113. stretnutie s múzami veľmi výstižne – Básnici pri zrode SLUKu.

„Myšlienka založiť SLUK vznikla v parku v Budmericiach,“ začal odvíjať kľbko spomienok historik slávneho folklórneho telesa Vlado Kiseľ. „A Ján Pavlík a Laco Novomeský sa zaslúžili o to, že sa ňou začalo vážne zaoberať.“ Pôvodne vraj mala vzniknúť iba folklórna skupina, ktorá by naštudovala program k piatemu výročiu Slovenského národného povstania. No pod rukami vyštudovaného učiteľa, humanistu, básnika, zberateľa ľudových piesní a prvého riaditeľa košického rozhlasu Emila Ruska, povereného organizovať práce okolo vytvorenia folklórnej skupiny a ľudí, ktorých si pribral k spolupráci, dostalo vznikajúce teleso úplne iný rozmer.

V novembri 1948 sa Rusko stal riaditeľom SLUKu. Čoskoro spustil nábor členov, ktorého sitom prešlo až 900 uchádzačov. Po výbere vzniklo teleso, ktoré malo svoju tanečnú i spevácku zložku a, samozrejme, orchester. Verejnosti sa prvýkrát predstavilo 29. augusta 1949 pod Zvolenským zámkom. Vďaka filmovému záznamu atmosféru jeho vystúpenia si mohli vychutnať aj hostia Poetického štúdia.

Tri roky bol Emil Rusko riaditeľom SLUKu. Druhý program robil Martin Ťapák s Jurajom Kubánkom, no to už bolo obdobie profesionalizácie súboru, ktorý našiel svoje domovské právo v Rusovciach.

Emil Rusko bol rodákom z Lubietovej. Lubietovčania k nemu prechovávali hlbokú úctu a dokázali to i svojou prítomnosťou na Poetickom večere. Juraj Sarvaš na ňom privítal lubietovského starostu Pavla Zajaca, Ruskovu vzdialenú príbuznú Janku Majerovú, ktorá zo života „majstra ôsmich remesiel“ vytiahla zaujímavé podrobnosti, ľudovú hudbu Janka Majera i členov Folklórnej skupiny Debnár. Do Poetického štúdia prišla so svojimi spomienkami aj Ruskova dcéra Zorka Bachárová, známa režisérka detských a mládežníckych televíznych inscenácií. Spomínala, ako sa u nich doma stretávali spisovatelia, profesori, herci, ako jej otec chodil s hudobným skladateľom Jankom Matuškom po slovenských lazoch a zbierali piesne, ako sa potom tieto piesne nahrávali v rozhlase. „Okolo tritisíc ľudových piesní zozbieral Rusko po Slovensku a bol považovaný za ich najlepšieho interpreta,“ doplnil Juraj Sarvaš.

Bol to vskutku krásny večer. Novomestskú miestnu samosprávu na ňom reprezentoval vicestarosta Marián Vereš. Patrí ku skalným návštevníkom Poetického štúdia, rovnako ako väčšina tých, ktorých sme tu videli. Večer sa začal i skončil hrou na fujare, nástroji zapísanom do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva. Zdôraznila kultúrny odkaz našich predkov, ktorý tu po celý čas rezonoval.

Alžbeta Klesnilová

Rozhovor s osobnosťou...

... dnes s MUDr. Evou SIRACKOU, DrSc.

• **Dnes je Vaše meno na Slovensku doslova synonymom boja proti rakovine. Prečo ste si vybrali práve diagnózu, s ktorou sa nebojuje najľahšie?**

□ Pravdupovediac ona si vybrala mňa, keď som sa ako medička dostala na povinnú klinickú prax do Onkologického ústavu „Alžbetínok“. Pre všetkých to bola nemocnica, kam sa chodilo umierať. S tým som tam prišla aj ja, ale onkológia ma veľmi rýchlo presvedčila, že nie je ani náhodou len o umieraní, že je v nej oveľa viac. Dostala som sa na chirurgiu a náhoda chcela, že vďaka dovolenkovému obdobiu, keď mnoho doktorov chýbalo, ma zapojili do všetkého. V ďalšom ročníku som už nechcela ísť na prax nikam inam len tam. Dokonca aj po promócii som tajne dúfala, že tam budem môcť nastúpiť.

• **Podarilo sa?**

□ Bohužiaľ nie. Bolo mi povedané, že kádruvo nevyhovujem a dostala som miesto v Trstenej na Orave, z čoho som bola najskôr veľmi nešťastná. Ale hneď ako som prišla, ukázalo sa, že ide o novú modernú nemocnicu postavenú ešte z finančnej pomoci UNRY po druhej svetovej vojne. Tá nemocnica a ľudia v nej mi dali veľa. Naučili ma rozhodovať sa v kritických situáciách. Ale stále ma to predsa len ťahalo späť k bratislavským Alžbetínkam a príležitosť nakoniec prišla. Jediné voľné miesto však bolo na rádiológii. Tam dovtedy žiadna žena nepracovala. Tak som bola prvá.

• **Ani toto však nebola Vaša posledná zastávka. Prišla totiž ponuka spoza hraníc.**

□ Vtedajšia NDR nás požiadala o pomoc, keďže trpeli nedostatkom lekárov, ktorí im stále viac odchádzali na západ. Nutne potrebovali odborníkov, vďaka čomu som strávila rok na klinike Nemeckej akadémie vied v Berlíne. A vzápätí prišla možnosť pracovať v Karolínskom inštitúte v Štokholme, kde práve dochádzalo k novým objavom v problematike citlivosti buniek na žiarenie v závislosti od zásobenia kyslíkom. Tento výskum mi pomohol obhájiť dizertačnú doktorskú prácu.

• **Vtedy si možno niektorí mysleli, že sa zavriete do laboratória a vyjdete z neho až na dôchodok. A Vy nie. Založili ste Ligu proti rakovine a naopak, chodíte neustále medzi ľuďmi, do ulíc. Kde ste na myšlienku založiť takúto organizáciu prišli?**

□ Boli sme na jednom kongrese v cudzine, kde som našla časopis francúzskej Ligy proti rakovine. Keď som to vtedy čítala, tak som si hovorila, že to je jedna fantastická myšlienka a mohli by sme niečo také založiť aj v Československu. Za komunistov však nebolo možné, aby tu existovala nejaká samostatná inštitúcia, do ktorej by štát nemal čo hovoriť. Takže sa nám to podarilo až po revolúcii. Československá Liga proti rakovine vznikla 19. januára 1990 v Ústave experimentálnej onkológie, kde som vtedy pracovala. Boli sme tak prvá postkomunistická krajina, ktorá sa k tomuto programu pridala. Prijali nás s veľkým nadšením, všetci nám sľubovali, že nám vo všetkom pomôžu. Dali nám možnosť nahliadnuť do programu, prezradili nám know how, posielali nám letáky, brožúry, ale nie peniaze. To z princípu. Stali sme sa hneď členmi najväčších európskych organizácií, ako je Európska asociácia Líg proti rakovine a najväčšia Svetová medzinárodná únia proti rakovine. Tým sme vlastne jedinou národnou organizáciou na Slovensku, ktorá sa zapojila do celoeurópskeho a celosvetového programu kontroly rakoviny.

• **Široká verejnosť Vás pozná vďaka Dňu narcisov. To je však určite len časť Vašich aktivít...**

□ Presne tak. Na jeseň každého roka vyhlasuje Európska asociácia líg proti rakovine Týždeň proti rakovine. V tomto roku sa jeho súčasťou stala aj debata európskych a našich odborníkov za okrúhlym stolom pod záštitou europoslancu Miroslava Mikolášika, vďaka aktivite ktorého jeho organizáciu zverili práve Slovensku. Bratislava tak prevzala štafetu od Londýna a Paríža, ktoré toto podujatie hostili v predchádzajúcich mesiacoch.

• **Pani Siracká, ďakujem za rozhovor a v mene čitateľov Hlasu Nového Mesta Vám želim ešte mnoho víťazstiev v nekonečnom boji s rakovinou.**

□ Ďakujem a prajem všetkým čitateľom najmä pevné zdravie.

Zhovárал sa Andrej Alberty

Trofeje v rukách víťazov

sa ocitli 8. októbra po finálových zápasoch play-off v 8. ročníku Kramárskej ligy v minifutbale a 1. ročníku Kramárskej ligy v streetballe. Piate kolo dlhodobej súťaže, ktorá začala 21. mája na športovom ihrisku Ladzianskeho rozhodlo o držiteľoch najcennejšej trofeje – Pohára starostu mestskej časti Bratislava-Nové Mesto.

Finále malo „grády“, bolo vyvrcholením toho najlepšieho, čo ročník 2010 v oboch športoch priniesol. Zaujímavé však boli všetky zápasy (hra- lo sa 2 x 10 minút).

V streetballe, kde do záverečného hracieho dňa nastúpili štyri trojčlen- né družstvá, bez účasti víťaza dlhodobej časti súťaže celku Victory, bolo pod košom neustále tesno. Športový zážitok pre oko laika i odborníka. Hralo sa podľa pravidiel streetballu, v prípade spornej situácie platilo slo- vo zástupcu vedúceho Kramárskej ligy v streetballe Dana Brossmanna, ale takých situácií bolo ako šafranu.

Treba uznať, že chlapci hrali s prehľadom, športovo taktizovali, bleskurýchlo hodnotili herné situácie, aj nestranný divák videl, že hrajú s chuťou. Predovšetkým z tohto hľadiska bola Kramárska liga 2010 ús- pešná. Futbalový rozhodca Martin Abрман i vedúci súťaží Kramárskej ligy Juraj Silván môžu byť spokojní, žlté a červené karty ťahať nebolo treba. Napriek športovo férovu hraným zápasom došlo počas Kramárskej ligy v zápale hry k trom menším zraneniam (Marek Gregor, Jaro Černil (Ká- moši) a Martin Onderko (Akoináč), ktoré na mieste ošetrili pracovníci Slovenského červeného kríža.

Občerstvenie a vecné ceny zabezpečil miestny úrad Bratislava-Nové Mesto.

Výsledky – minifutbal:

Semifinále:

Kámoši – OSEM 6:0 (2:0). Góly: Luknár 2, Novák, Gregor, Nízky a Frešo po jednom.

Akoináč – N. P. Kramáre 4:2 (1:2). Góly: Igor Potančok a Pavel Heyder po dvoch za Akoináč, Bohmer a Matuščák za družstvo OSEM.

FINÁLE:

Kámoši – Akoináč 5:2 (2:0). V zápase týchto dvoch družstiev tradične športovo kvalitnej úrovne zvíťazili favoriti zohratejšou, rýchlejšou a kom- binačne lepšou hrou. Góly: Gregor 2, Nízky, Novák a Luknár po jednom, za Akoináč Hrubý a Potančok.

Tretie miesto získalo družstvo OSEM bez boja. **Najlepším strelcom súťaže bol Jaroslav Černil (Kámoši) so 16 gólmi** pred Igorom Po- tančokom so 14 gólmi, Jurajom Reháčkom (13) a Pavlom Heyderom (11).

Výsledky – streetball:

Semifinále:

BUGS – Panthers 5:7. Dramatické stretnutie sa hralo s mimoriadnym na- sadením všetkých aktérov.

Úsmev – MMS 12:5. V zaujímavom zápase sa družstvu MMS nedarila strelba.

FINÁLE:

Panthers (Roman Špaček, Norbert Obst, Erik Žižka) – Úsmev (Tomáš Horn, Pavel Mráz, Andrej Kupka a Dano Brossmann) 11:2. Družstvo Panterov po exhibičnom výkone nedalo vo finálovom stretnutí súpe- rovi žiadnu šancu presadiť sa.

O 3. miesto: **BUGS (Martin a Jakub Fekárovcí, Matúš Žilinský a Roman Slivka) – MMS 7:5.** Tesné, avšak zaslúžené víťazstvo chlapcov z Koliby.

Valéria Reháčková

Trofej za 1. miesto v rukách Kámošov, víťazov 8. ročníka Kramárskej ligy v minifutbale

Foto: M. Novák

Za ostatných desať rokov najvyššia účasť, 196 pretekárov

– vyjadrený v číslach 49. ročník Lesného behu Bratislavčanov, ktorý sa uskutočnil 2. októbra na Kamzíku.

Od skorého rána prichádzali na Cvičnú lúku jednotlivci a skupinky v športovom oblečení, vo vetrovkách aj čiapkách. 14 vekových ka- tegórií, od narodených v r. 2004 a mladších až po najstarších, ktorí si na bežecké preteky v lesnom teréne trúfli. Prevzatie štartových čísiel, obhliadka trate a začalo sa rozcvičkou a rozklusávaním. Po- časie niekomu vyhovovalo, niekomu nie. Bolo slnečne a chladno. Na zohriatie bol pre všetkých pripravený horúci čaj, ktorý navarila a „čapovala“ pani kuchárka Iveta Fabušová zo ZŠ s MŠ Jeséniova s dcérou Hankou.

Vystavené ceny, ktoré venoval miestny úrad Nové Mesto, ešte pred otvorením pretekov obliehali najmä deti.

Vekové kategórie boli striktné stanovené a kategória bez rozdielu veku vyhlásená nebola.

Vecné ceny, diplomy a občerstvenie zabezpečil Miestny úrad Bra- tislava-Nové Mesto. Okrem čaju si každý účastník mohol opieť špekáčik s horčicou a čerstvým chlebíkom, ktorý ponúkala ZŠ s MŠ Jeséniova.

Vecné ceny a diplomy odovzdávali Milan Služanič, Vladimír No- vák (Miestny úrad Bratislava-Nové Mesto) a Igor Plávka (LO Pozem- né stavby).

Valéria Reháčková

Chôdza v rannej rose

to nebola, aj tak to stálo za to. Krásne slnečné ráno privítalo 30. septembra na Kuchajde 120 chlapcov a dievčat na Obvodnom kole v cezpoľnom behu chlapcov a dievčat.

Svieža zeleň v areáli a mládež, ktorá sem prišla za športom. Ve- dúci súťaže, riaditeľ ZŠ Kalinčiakova Dušan Noga vysvetlil pod- mienky súťaže a žiaci sa postavili na štart. „Účasť napriek chladu ideálna“ – skonštatovali spokojne Dušan Noga, Jozef Mathias a prítomní učitelia telesnej výchovy, ktorí sa ako vždy naplno zapo- jili do súťaže ako rozhodcovia.

Po hromadnom štarte (1. kategória, nar. od 1. 1. 1996 do 1. 1. 1997, 2. kategória 1. 1. 1997 a mladší) sa štartové pole roztrhlo už po pár metroch. Dĺžka trate – dievčatá jeden okruh, chlapci dva okruhy, a samozrejme rozdiely vo výkonnosti, u mnohých po prázd- ninách pokles kapacity pľúc, to všetko rozdelilo veľkú skupinu bežcov na jednotlivcov i menšie skupinky pomerne skoro. Skupin- ky aj preto, lebo zopár žiakov bežalo celú trať radšej s kamarátom po boku. Mnohí však športového ducha a súťaživosť im tak priro- dzenú nezapreli a bežali s úmyslom dosiahnuť čo najlepšie umiest- nenie.

Do Krajského kola v Malackách postúpili víťazné družstvá 1. ka- tegórie.

Ceny – športové trofeje, ktoré venovala mestská časť Bratislava-No- vé Mesto získali:

Dievčatá

1. miesto: Gymnázium Hubeného (postupuje do krajského kola v Malackách)

2. miesto: ZŠ Kalinčiakova, 3. miesto: ZŠ s MŠ Jeséniova

Chlapci

1. miesto: ZŠ Tbiliská (postupuje do krajského kola v Malackách)

2. miesto: Gymnázium Hubeného, 3. miesto: ZŠ Kalinčiakova

Valéria Reháčková

Mnohým sa najlep- šie beží s kamarátom po boku

Foto: V. Reháčková

Ako máme zvládať stres? – Tak, že nebudete vešiacom pre problémy iných

– aj takéto témy odznali na podujatí **JESEŇ ŽIVOTA AKTÍVNE**, ktoré už 11-krát pripravila pre seniorov novomestská samospráva.

„Rozbite tie stalagnáty! Nedajte šancu usadeninám v kĺboch, rozhybte ich! – apelovala 5. októbra na štyridsať seniorov v sále Strediska kultúry na Vajnorskej trénerka 1. triedy zdravotnej a rekreačnej telesnej výchovy Mgr. Iveta Gályová.

Vysvetlenie, zdôvodnenie, ukážka, praktické cvičenie – takýto postup zvolila pri cvičeniach očných svalov, cvičeniach priaznivo pôsobiach na vnútorné orgány brušnej dutiny, aj pri koordinačných cvičeniach. „Dôležité je cvičiť denne. Zapamätajte si, že život je pohyb. Skutočne!“ – zdôraznila 80-ročná cvičiteľka, ktorá po komplikovanej marcovej zlomenine chodí s dvoma barlami, ale ani to jej v cvičení nebráni, naopak rozdáva energiu iným.

O doplnkový program sa postarali odborníčky z Regionálneho úradu verejného zdravotníctva MUDr. Zora Gerová – informovala o prevencii a rizikách srdcovocievnych ochorení aj z dôvodu, že hypertenzia nastupuje bez toho, aby sme si uvedomovali akékoľvek problémy.

Cvičilo sa a diskutovalo aj o výživnej hodnote stravy a nápojov. Najzdravšie sú čerstvé, jednoducho pripravené jedlá z nášho prostredia. Denne zjesť hrst orechov, maku, tekvicových alebo slnečnicových semienok. Piť čaje – bylinkové alebo ovocné, vodu z vodovodu s citrónovou šťavou.

Káva na tlak neškodí, mletá obsahuje zdraviu prospešné antioxidanty, nescafé nie.

„Ako máme zvládať stres. Ako sa to dá? Snažím sa, ale nedarí sa mi to. Cvičím, stravujem sa zdravo, ale stačí mi zapnúť televízor a hneď mi stúpa tlak“ – pýtala sa pani Mária Bohušová. Pán Jaroslav Pištecký poradil: „Vypnite televízor a rádio a máte po strese.“ „Aj to je spôsob, tzv. útek do bunkra“ – vysvetlila MUDr. Gerová. „Ale vyjdete von a tam je veľa ďalších podnetov, ktoré musíte spracovať. Dôležitý je náš postoj, nenechať sa strhnúť, nemusíme reagovať na všetko. Oberá nás to o energiu. Vytvoriť si priestor na dýchanie. Nestať sa „vešiacom, na ktorý si každý odhodí svoje starosti“.

Kedže táto téma prítomných dôchodcov mimoriadne zaujala, prisľúbila zabezpečenie letáčikov na tému Metódy zvládania stresu do novomestských klubov dôchodcov. V prípade záujmu ponúka návštevu v poradni RÚVZ (tel. č. 02/6224 0080) – bezplatne.

Zdravotná sestra Helena Kováčiková prítomným dámam a pánom zmerala krvný tlak.

Všetci prítomní dostali občerstvenie, názorný plagátik s vhodnými cvičeniami pre ich vekovú kategóriu a zoznamom kyselinotvorných a zásaditých potravín a zložením minerálnych vôd.

Seniori odchádzali zo Strediska kultúry Bratislava-Nové Mesto veľmi spokojní.

Valéria Reháčková

Cvičenie je v seniorskom veku pre celkový zdravotný stav mimoriadne dôležité

Foto: V. Reháčková

Talenty – nádej slovenského futbalu pod záštitou starostu

Dňa 23. septembra 2010 sa na štadióne FK BCT Bratislava uskutočnil medzinárodný futbalový turnaj žiackych výberov U – 13, rok narodenia 1998 a mladší, štvorstretnutie družstiev MěFS Brno-mesto, OFS Blansko, ObFZ Trnava a ObFZ Bratislava-mesto.

Starosta MČ Bratislava-Nové Mesto Richard Frimmel, ktorý prevzal nad podujatím záštitu, povedal: „Podpora mladých talentov je z hľadiska ich športových perspektív a reprezentácie Bratislavy a neskôr možno Slovenskej republiky, mimoriadne významná, aj z tejto stránky išlo o výnimočné podujatie. Ako dlhoročný športový tréner a funkcionár poznám finančnú náročnosť prípravy a organizácie takýchto podujatí. Investovať do mládeže, podmienok pre pravidelné športové aktivity je dôležité aj z hľadiska jej zdravia a budúcnosti.“

Mladým športovcom sa prihovril Lubomír Suchý, predseda Oblastného futbalového zväzu Bratislava-mesto a bývalý prezident Slovenského futbalového zväzu a zakladateľ ankety fair play Milan Služanič.

Družstvá sa potrápili navzájom, tréneri povzbudzovali do zachrípnutia, chlapci hrali kolektívne, obetavo bojujúc o každú loptu.

„Boli sme svedkami kvalitných stretnutí, teší nás, že naši chlapci z Bratislavy podali v každom zápase čoraz lepší výkon. Takto sa stretávame už 11. rok, kvalita turnaja stúpa, aj preto sa už všetci tešíme na ďalšiu konfrontáciu.“ To sú slová Pavla Prikopu, duše celého turnaja a organizačného pracovníka BFZ.

Milan Lošonský, člen VV ObFZ Bratislava-mesto, bol s priebehom spokojný: „Všetko nám vyšlo nad očakávanie a ideálne počasie zážitok z hodnotných výkonov umocnilo. Atmosféra medzi súpermi bola priateľská, hoci na ihrisku si nič nedarovali. Na tomto turnaji zvíťazil nielen divácky príťažlivý futbal, ale aj zdravý športový duch. Objavili sme ďalšie talenty, ktoré budeme posúvať do vyšších výberov.“

Konečné poradie

1. miesto: Trnava, 2. miesto: Bratislava, 3. miesto: Brno
4. miesto: Blansko

Organizátori vyhodnotili: najlepšieho brankára – Štefan Majgot (Trnava), najlepšieho strelca – Jiří Miker (Brno), najväčší talent – Radim Šefčík (Blansko) a najlepšieho hráča – Marek Bončo (Bratislava).

Valéria Reháčková

O tvrdé, ale férové súboje núdzu nebola
Foto: V. Reháčková

Anketári mieria do domácností

Bratislavské Nové Mesto bolo náhodným výberom zaradené do celoeurópskeho prieskumu „Európska sociálna sonda 2010“, ktorý sa uskutoční od začiatku novembra do konca januára 2011. Ide o piatu vlnu prieskumu s cieľom zmapovať názory ľudí na rôzne dôležité otázky života. Prieskum prebieha súčasne v 27 krajinách, financovaný je z domácich aj európskych zdrojov.

Koordinátorom prieskumu na Slovensku je Spoločenskovedný ústav Slovenskej akadémie vied a realizuje ho GfK Slovakia, s. r. o. Anketári tejto spoločnosti navštívia náhodne vybrané domácnosti, kde sa preukážu anketárskym preukazom i osobitným sprievodným listom. Rozhovory s respondentmi budú zaznamenávať do dotazníka. Informácie, ktoré respondenti poskytnú, sa budú považovať za prísne dôverné, v žiadnom prípade sa nebudú spájať s ich menom či adresou. Ako nás informovali v GfK Slovakia, s menami respondentov budú zaobchádzať v zmysle zákona o ochrane osobných údajov.

Uvedený prieskum sa uskutočňuje každé dva roky.

(ak)

Predstavujeme:

Mgr. Danka KMEŤOVÁ

Na úvodnom stretnutí externých metodikov 21. septembra vymenovaná do funkcie externého metodika kabinetu I. stupňa na školský rok 2010/2011 pre základné školy v pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Nové Mesto.

Ako vyzerá pracovný deň učiteľky I. stupňa, vedúcej metodičky a zástupkyne riaditeľky ZŠ s MŠ Česká, ktorou ste tiež?

Môj pracovný deň začína oveľa skôr ako sa objavia v škole deti alebo učitelia. Okrem prípravy pomôcok a materiálu na vyučovacie hodiny, ktoré v ten deň učím, je potrebné zabezpečiť všetko tak, aby vyučovací proces prebiehal plynulo vo všetkých triedach. Po vyučovaní sa však práca nekončí, ale nastupuje práca s pedagogickou dokumentáciou, metodickými materiálmi a podobne. Takže práce je dosť na každý deň.

Prechod detí z materskej školy do prvej triedy základnej školy je významným prelomom v živote každého dieťaťa. Ako si deti na vyučovací proces zvykajú a čo je pre ne najdôležitejšie v tomto období?

Áno, vstup do školy je zásadným prelomom v živote dieťaťa. Vytvárajú sa nové vzťahy k dospelým (učiteľom) a svojim vrstovníkom (spolužiakom), dieťa je včlenené do celého radu kolektívov. Zapojenie do nového druhu činnosti – učenia, ich núti podriaďovať svoj život prísnej organizácii školy. Toto všetko sa rozhodujúcim spôsobom prejavuje na formovaní jeho osobnosti. Mladší školský vek zodpovedá obdobiu vyučovania v 1. – 4. ročníku základnej školy. Predškolské detstvo už skončilo. Deti, ktoré chodili do materskej školy sa veľmi líšia od detí, ktoré prešli len rodinnou výchovou. Sú viac zvyknuté pracovať v kolektíve, majú istú zásobu predstáv a pojmov o okolitom svete. Osvojili si vlastnosti potrebné pre učenie v škole, napr. upraviť si pracovné miesto. Vývoj detí, ktoré nechodili do materskej školy prebieha živelnnejšie. Jeho úroveň je do značnej miery daná rodinou, vzťahom rodičov k výchove a rozvoju poznávacích schopností dieťaťa. V niektorých rodinách rodičia všetok svoj čas venujú len svojim deťom: veľa im čítajú a rozprávajú a venujú sa ich celkovému rozvoju. V iných rodinách sa viac starajú o zdravie dieťaťa a inak ho ponechávajú sebe samému.

Niektoré deti prichádzajú do školy a už vedia čítať, niektoré aj písať a počítať. Preto učiteľ musí vynaložiť značnú námahu, aby výchovno-vzdelávací proces usmernil. Práca učiteľa je nesmierne dôležitá, lebo prvé detské dojmy zanechávajú stopy na celý život.

Aké deti dnes prichádzajú do škôl a s akými žiakmi sa najlepšie pracuje?

Prváčikovia prichádzajú do školy rôznorodí, sú medzi nimi deti šesťročné, ba aj sedemročné, ak majú odklad školskej dochádzky. Moja skúsenosť však je, že ich najväčšie vzájomné rozdiely nie sú v rozumových schopnostiach, ale po sociálnej a emocionálnej stránke.

U detičiek, ktoré prichádzajú do školy prvýkrát, býva často problémová aj logopedická oblasť. Deti majú problémy s výslovnosťou – nemajú vyvedené písmená alebo hovoria nezrozumiteľne.

Niektoré si zasa nevedia zvyknúť, že zrazu majú povinnosti, ktoré si musia splniť v danom čase, či sa im práve chce, alebo nie. Ďalším častým problémom je samostatnosť: dieťa v prvej triede by malo vedieť, že zošity, učebnice a pomôcky sú jeho a patria na lavicu alebo do tašky. Sú však aj deti, ktoré majú úžasné schopnosti a vedomosti z rôznych oblastí. Učenie ako také im nerobí problémy a s ľahkosťou zvládajú to, čo škola ponúka.

Myslím si, že majstrovstvo každého učiteľa tkvie v tom, aby zvládol prácu s každým dieťaťom, ktoré do školy prichádza, či je to dieťa nadané alebo dieťa s ťažkosťami, o ktorých som hovorila v úvode.

Aké predmety sú na I. stupni základnej školy a čo je podstatné v príprave žiakov na zodpovedné a tvorivé plnenie školských povinností?

Predmety na 1. stupni základnej školy sú rôznorodé. Najviac hodín sa samozrejme venuje materinskému – slovenskému jazyku. Ďalej je to matematika, prírodoveda, vlastiveda, z výchovných predmetov sú to hudobná výchova, výtvarná výchova, telesná výchova. Etická a náboženská výchova patria medzi povinne voliteľné predmety, z ktorých si rodičia môžu vybrať jeden. V našej škole sa deti učia už od prvého ročníka aj anglický jazyk.

A čo je podstatné pre zodpovedné a tvorivé plnenie si školských povinností? Je to každodenná príprava na vyučovanie. S mladšími deťmi,

Nové tváre zastupiteľstva

Anna Marečková a Lukáš Pokorný sú novými tvármi novomestského poslaneckého zboru. Nahradili v ňom bývalých poslancov Jozefa Baču a Petru Masáčovú, ktorí zmenili adresu a už nemajú trvalý pobyt v bratislavskom Novom Meste.

Marečková kandidovala vo voľbách pred štyrmi rokmi ako nezávislá, Pokorný kandidoval za koalíciu SDKÚ-DS, KDH, Strana zelených, Slobodné fórum, Smer-SD, LS-HZDS a SNS. Obaja zložili sľub poslancu do rúk starostu Richarda Frimmela na októbrovom zasadnutí miestneho zastupiteľstva.

(ak)

Na Strážach má byť Lopúchová ulica

Výše 160 metrov dlhá nová komunikácia v lokalite Stráže dostala na októbrovom zasadnutí miestneho zastupiteľstva názov Lopúchová. Poslanci sa teda priklonili k názoru miestnej rady, ktorá v septembri mala na výber tri alternatívy. Pre názov Lopúchová sa rozhodla z dôvodu, že ľudia si ho ľahko zapamätajú.

Uvedená komunikácia tvorí prístup k novopostaveným bytovým domom a k pozemkom, na ktorých je plánovaná výstavba. Vzhľadom na to, že návrh na jej pomenovanie bol konzultovaný na magistráte hlavného mesta, novomestská samospráva očakáva, že výber názvu schváli aj mestské zastupiteľstvo.

(ak)

najmä v prvých ročníkoch na základnej škole, by sa mali rodičia pravidelne učiť. Zhodujú sa v tom učitelia i detskí psychológovia.

Niektorým deťom škola spočiatku ide dobre, v treťom, štvrtom ročníku ich treba naučiť, ako sa učiť. Základ položila rodičia v prvom ročníku. Ak ho naučia, že o štvrté sa robia úlohy, dieťa si tento systém osvojí. Keď padne štvrtá hodina, samo si sadne k úlohám. V každom prípade však treba úlohy skontrolovať, hoci aj večer. V prvom ročníku sa musia rodičia venovať deťom každý deň. Od druhej triedy ich však treba viesť už k samostatnosti. Treba nechať dieťa, nech si urobí úlohy samo.

Aké predpoklady a vlastnosti by pedagóg pracujúci s touto vekovou kategóriou žiakov mal mať?

Byť učiteľom je nádherné ale zároveň i ťažké. Pretože je to práca s človekom. J. A. Komenský zdôraznil, že učiteľstvo je poslanie a že každý sa na túto prácu nehodí. Pedagogické povolanie by sme mohli zhrnúť do troch požiadaviek: láska k deťom, nadšenie a zmysel pre hodnoty a vedomie svojho poslania. Láska k deťom zahŕňa v sebe schopnosť zostať mladým. Táto láska sa prejaví radosťou, že sa učiteľ nachádza medzi nimi, že sa zúčastňuje na ich živote a na ich podujatiach a hrách. Je to predovšetkým schopnosť pochopiť deti, spoznať ich zvláštny spôsob predstavovať si veci a iné bytosti, je to chápanie zhovievavosť k spôsobu, ako veci užívajú, je to schopnosť postaviť sa na ich úroveň, rozprávať ich rečou, predniesť vhodnou formou jednoduché myšlienky, ktoré im chcú zveriť.

Učitelia by mali disponovať takými osobnostnými charakteristikami, ako je pokoj, trpezlivosť a vyrovnanosť, nakoľko sa stretávajú so žiakmi s nerovnakou mierou schopností, motivácie, prejavov správania, vedomostí a pod. Láska k deťom je prvý krok a zmysel pre hodnoty je cieľ pedagogického povolania. Cieľom výchovy je dosiahnuť, aby dieťa malo postupne účasť na všetkých hodnotách spoločnosti, v ktorej žije, svojho národa a celej ľudskej rodiny. Pedagóg musí veriť v tieto hodnoty. Treba, aby veril v spoločnosť, vedu, v hodnotu, ktorú má ľudské svedomie spolu so všetkými pravdami, ktoré ho tvoria.

Učíte už nejaký rôčik. Čo považujete na svojej práci za najkrajšie a čo za najnáročnejšie?

Táto práca je najkrajšia práve preto, že je to práca s deťmi a najnáročnejšia jednoznačne preto, čo táto práca obnáša – zodpovednú prípravu, veľa času, trpezlivosť, námahu, vzdelávania sa. Odučiť desiatky detí za týždeň, tisíce za rok, prináša so sebou sebazaprenie a mnohokrát i oberanie sa o osobné voľno... Pedagóg nikdy nemôže povedať, že „padla“.

Zhovárala sa: Valéria Reháčková

BRATISLAVSKÁ TEPLÁRENSKÁ, a.s.

Začiatok vykurovacej sezóny 2010/2011

Určite aj Vás v chladnejšom období začne zaujímať kedy sa začne kúriť, u koho reklamovať nekvalitu dodávok tepla, teplej vody atď.. Preto sme pre Vás pripravili zopár rád a odpovedí na najčastejšie kladené otázky.

Začiatok vykurovacej sezóny.

Tú určuje vyhláška MH SR 152/2005 Z.z., ktorá hovorí o splnení zákonných podmienok a tie sú: priemerná denná teplota vzduchu musí klesnúť pod 13°C dva dni za sebou a podľa predpovede počasia sa neočakáva oteplenie. Tento rok spoločnosť Bratislavská teplárenská, a.s. zahájila vykurovaciú sezónu 8. septembra 2010. Pre porovnanie s minulým rokom to bolo presne o mesiac skôr. Samozrejme po oteplení boli dodávky tepla prerušené a spustené opäť keď boli dosiahnuté zákonné podmienky.

U väčšiny obytných domov je priamym odberateľom Vaša správcovská spoločnosť, ktorá s nami komunikuje za vás ohľadom množstva a kvality dodávok tepla a teplej vody. Dodávateľ a odberateľ sa však môže dohodnúť na vykurovaní aj mimo vykurovacej sezóny. To znamená, že ak máte v dome zima a ešte neboli splnené vyššie uvedené podmienky, môžete sa obrátiť na svojho správcu a požiadať, aby u nás túto dodávku tepla zabezpečil. Musí sa však dohodnúť celý spravovaný dom.

Reklamácia na kvalitu dodávky tepla alebo teplej vody.

Ak sa Vám vyskytne takýto druh problému môžete priamo kontaktovať naše dispečerské riadenie, prípadne poruchovú službu na nonstop linke: 02/57372 420. Jedná sa predovšetkým o prerušenie dodávok tepla a teplej vody, nahlásenie poruchy, ktorá je spôsobená na rozvodoch. Ak máte poruchu na vykurovacom systéme v dome kontaktujte svojho správcu.

Parametre, ktoré má dodávka tepla a teplej vody obsahovať.

Vnútorne teploty vo vykurovaných priestoroch počas vykurovacieho obdobia určuje norma STN 06 0210. Napr. teplota v spoločných priestoroch, chodbách by mala byť 15° C, v obývacej miestnosti 20° C, v kúpeľni 24° C atď.. Avšak vzhľadom na vyregulovanie bytových objektov a inštaláciu termostatických ventilov si sami určujete teplotu v jednotlivých miestnostiach.

Parametre teplej vody: Zaužívaný je aj termín teplá úžitková voda (TUV). Ohriata pitná voda určená na umývanie, kúpanie a pranie má mať podľa vyhlášky č. 630/2005 Z.z. na výtok u konečného spotrebiteľa teplotu najmenej 45° C a najviac 55° C.

Pre viac informácií kliknite na www.batas.sk

kontakty: **Bratislavská teplárenská, a. s.**, Bajkalská 21/A, 829 05 Bratislava,
e-mail: batas@batas.sk, tel. č.: 02/57 37 21 11

Právna poradňa

Právnu poradňu pripravil poslanec miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Nové Mesto
JUDr. Tomáš Korček

Zmluvná pokuta

Nie je neobvyklé, že v zmluve, ktorá sa uzatvára písomne sú aj ustanovenia o zmluvnej pokute. Zmluvná pokuta, ako zabezpečovací inštitút je upravená v Občianskom zákonníku a stretávame sa s ňou aj v Obchodnom zákonníku.

Zmluvná pokuta je dohodou veriteľa a dlžníka určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti. Prípadná povinnosť zaplatiť veriteľovi pokutu nevzniká dlžníkovi zo zákona, ale z dohody. Inou situáciou je úrok z omeškania, ktorý predvída samotný zákon bez ohľadu na to, či s ním dlžník vysloví súhlas, alebo nie.

Tento právny inštitút sa dojednáva pre prípad, že medzi veriteľom a dlžníkom je určitý právny vzťah, z ktorého plynú pre dlžníka isté povinnosti. Povinnosť dlžníka platiť veriteľovi vzniká len vtedy, ak sám dlžník poruší zmluvou určenú povinnosť. Touto cestou sa veriteľ „poisťuje“ pre prípad, že by dlžník neplnil svoje povinnosti, čiže ide o majetkovú hrozbu voči dlžníkovi. Aby došlo k platnému dojednaniu o zmluvnej pokute musia byť splnené viaceré podmienky: a) dohoda o zmluvnej pokute sa musí uzavrieť písomne, nestačí len ústne dojednanie, b) dohoda musí určiť, v prípade porušenia ktorej povinnosti nastupuje povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu, c) dohoda musí určiť výšku zmluvnej pokuty, alebo aspoň spôsob jej určenia. Ak sú splnené tieto podmienky, dohoda o zmluvnej pokute je platne uzavretá. V samotných zmluvách sa zmluvná pokuta neraz označuje aj ako „penále“, pričom ide tiež o zmluvnú pokutu.

Zaplatenie zmluvnej pokuty neumožňuje dlžníkovi od samotnej zmluvy odstúpiť. Nemá funkciu „odstupného“, takže dlžník nemôže voľiť medzi

zaplatením zmluvnej pokuty a splnením zmluvy, t. j. nemôže sa z povinnosti splniť dlh „vykúpiť“ zaplatením zmluvnej pokuty.

V praxi sa často stávalo, že veritelia zneužívali svoje výhodnejšie postavenie a zmluvná pokuta sa šplhala do závrtných výšok. Preto zákon upravil v § 541a Občianskeho zákonníka možnosť jej zníženia. Občiansky zákonník priamo uvádza, že „Neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.“

Aj v tomto prípade radíme, že je lepšie si nechať uležať v hlave, či uzatvoriť zmluvu, ktorej súčasťou je aj zmluvná pokuta. V prípade, že nerozumieme ustanoveniam o zmluvnej pokute, odporúčame obrátiť sa s radou na právnikov.

Deratizácia v celom meste je povinná

Do 15. novembra potrvá na území Bratislavy celoplošná deratizácia, ktorú nariadil Regionálny úrad verejného zdravotníctva. Začala sa 18. októbra a jej podstatou je regulácia živočíšnych škodcov, predovšetkým myší a potkanov, ktoré sú aj prenášačmi rôznych ochorení.

Deratizácia sa dotýka všetkých fyzických aj právnických osôb. Právnické osoby či podnikatelia ju musia vykonať vo všetkých objektoch, ktoré spravujú (či už slúžia na bývanie, podnikanie alebo iný účel), a to výlučne prostredníctvom firiem oprávnených na profesionálne vykonávanie regulácie živočíšnych škodcov. Občania ako fyzické osoby ju môžu vykonať aj svojpomocne, hlavne v pivničných priestoroch rodinných a bytových domov a objektoch na chov hospodárskych zvierat.

Všetky povinné osoby sa v prípade kontroly musia preukázať dokladom o vykonaní deratizácie. Pre právnické osoby a podnikateľov ju vystaví firma, ktorá deratizáciu vykonala, občanom stačí pokladničný blok o nákupe deratizačného prípravku. Nedodržanie určených podmienok bude dôvodom na správne konanie.

(ak)

● **Stredisko kultúry Bratislava-Nové Mesto, Vajnorská 21,**
tel. číslo: 4437 3771, 4437 2620, www.skvajnorska.sk
e-mail: info@skvajnorska.sk

- 2. 11. 18.00 h **Sahadža joga** – začiatovníci
- 3. 11. 17.30 h **Cesta za poznaním** – klubové stretnutie
- 4. 11. 16.00 h **Klub Patchwork**
- 4. 11. 17.00 h **Spoločenský večer pracovníkov miestnej kultúry**
– pre pozvaných
- 6. 11. 17.00 h **Čaj o piatej s HS UNI** a pri hudbe 60. – 90. rokov
v príjemnom prostredí, kde si nielen posedíte, ale
aj zatancujete a bude aj žrebovanie vstupeniek
- 8. 11. 18.00 h **Sahadža joga** – klubové stretnutie pre stálych aj
nových záujemcov; vstup voľný
- 9. 11. 18.00 h **Sahadža joga** – začiatovníci
- 10. 11. 13.30 h **Korálky pre radosť** – tvorivá dielňa pre deti
zo školských klubov pri ZŠ pod vedením odbor-
ných lektorov
- 10. 11. 17.30 h **Cesta za poznaním** – klubové stretnutie
- 11. 11. 16.00 h **Klub priateľov opery** – pre členov klubu
- 13. 11. 17.00 h **Za dychovkou na Vajnorskú s DH ŠARFIANKA**
– tanečné podujatie pre všetkých milovníkov dob-
rej ľudovej hudby a populárnej dychovky
- 15. 11. 18.00 h **Sahadža joga** – klubové stretnutie pre stálych aj
nových záujemcov; vstup voľný
- 16. 11. 17.00 h **Bratislavský včelársky spolok** – pravidelné stret-
nutie členov a záujemcov o poradenské služby
- 16. 11. 18.00 h **Sahadža joga** – začiatovníci
- 18. 11. 8.30 h, 9.45 h, 11.00 h **Carmen** – hudobno-tanečné divadlo; výchovný
koncert pre ZŠ
- 20. 11. 9.00 h **Prirodzené a krásne telo I. a II.** – druhé stretnu-
tie záujemcov s odborným lektorom, info
na www.alajacentrum.sk
- 20. 11. 17.00 h **Čaj o piatej s HS SKAN** – už tradične pri hudbe
60. – 90. rokov so žrebovaním vstupeniek
a s možnosťou výhry voľnej vstupenky na ďalšie
podujatie
- 22. 11. 18.00 h **Sahadža joga** – klubové stretnutie pre stálych aj
nových záujemcov; vstup voľný
- 23. 11. 18.00 h **Sahadža joga** – začiatovníci
- 24. 11. 10.00 h **Slávnostné uvítanie novorodencov z MČ BNM**
– pre pozvaných
- 24. 11. 15.00 h **Spoločenské podujatie pre jubilantov z MČ
BNM** – pre pozvaných
- 24. 11. 17.30 h **Cesta za poznaním** – klubové stretnutie
- 25. 11. 19.00 h **Country večer s Vierou Martinovou** – koncert
v rámci 9. ročníka Folk country sála alebo koncer-
ty na vaše želanie
- 26. 11. 14.00 h **Informačné centrum zdravia**
- 29. 11. 18.00 h **Sahadža joga** – klubové stretnutie pre stálych aj
nových záujemcov; vstup voľný
- 30. 11. 18.00 h **Sahadža joga** – začiatovníci

Výstavy

- 3. – 14. 11. **12. FOTO SALÓN**, výstava fotografií úspešných
mladých neprofesionálnych fotografů, účastní-
kov na našich a medzinárodných súťažiach a hosť
z Austrálie
Vernisáž: 3. 11. o 17.00 h
- 16. – 27. 11. **Výstava fotografií Lubomíra Pišteka**
Vernisáž: 16. 11. o 17.00 h
- 30. 11. – 4. 12. **MASKY** – kolektív autorov
Vernisáž: 30. 11. o 17.00 h

**Návštevný čas výstav: pondelok – piatok 14.00 h – 18.00 h; sobota
– nedeľa (v rámci podujatí)**

Výmenné stretnutia zberateľov (VSZ)

- 2. 11. 8.00 h – 12.00 h
**VSZ mincí, telefónnych kariet, významenani, medailí, od-
znakov, bankoviek, filatelie, kníh, gramoplatní, plagátov,
starých pohľadníc**

20. 11. 8.00 h – 12.00 h

**VSZ elektro, domácich, rybárskych a foto potrieb, mode-
lov železničných, automobilových, leteckých, lodných...**

**Predpredaj vstupeniek: pondelok – streda od 16.00 h do 19.00 h
a 1 hodinu pred podujatím v SK BNM, Vajnorská 21, tel.: 02/4437 3763**

P O N U K A:

Ponúkame pre stredné školy kultúrno-spoločenské, výchovno-vzde-
lávacie podujatia v rôznych formách a zameraniach v čase písom-
ných a ústnych prijímacích skúšok a tiež počas ústnych maturít,
pred prázdninami aj pred koncoročným vysvedčením. Informácie na:
info@skvajnorska.sk, tel. číslo: 4437 3771, 4437 2620

Služby

Prenájom priestorov na semináre, spoločenské posedenia, prezentá-
cie ... (sála/350 miest, učebne/20 miest, predsobášna sieň/40 miest,
galéria...). Výroba reklamy: od vizitiek po transparenty – vrátane gra-
fických návrhov, tel. číslo: 02/4437 2620

● **Dom kultúry Kramáre, Stromová 18, tel. číslo: 02/5477 1148**
<http://www.skvajnorska.sk>; e-mail: dkkramare@chello.sk

- 6. 11. 16.00 h **Veľká detektívna cesta okolo sveta** – klasická
hudobná rozprávka na motívy Karla Čapka v po-
daní Divadla pre deti Rád červených nosov
- 9. 11. 10.00 h **Rozprávka** – divadelné predstavenie pre MŠ
na Revíne
- 10. 11. 16.30 h **Klub Venuša** – stretnutie Ligy proti rakovine
- 19. 11. 16.00 h **Keď si ja zaspievam** – koncert poslucháčov
v speve pod vedením Márie Borbélovej pri príle-
žitosti jej životného jubilea
- 20. 11. 16.00 h **Postrach Samko** – divadelné predstavenie
pre deti; súťaž Super divák
- 22. 11. 19.00 h **114. Poetický večer pri sviečkach s Jurajom
Sarvašom**
- 24. 11. 16.30 h **Klub Venuša** – stretnutie Ligy proti rakovine

Predaj vstupeniek: pondelok, utorok, streda od 16.00 h do 19.00 h.
Vstupné sa vráti len v prípade zrušenia predstavenia!

Zmena programu vyhradená!

- Vodoinštalátorské práce, oprava, montáž.
Tel. číslo: 0904 572 977
- Ošetrovanie a rehabilitácia pacientov doma. www.harris.sk
Tel. číslo: 02/6224 5607
- Tepujem koberce, sedačky, posteľe.
Tel. číslo: 0903 195 861, 02/4425 9038

STREDISKO KULTÚRY
BRATISLAVA - NOVÉ MESTO
VAJNORSKÁ 21

písmomaliarske
služby, ploter

www.skvajnorska.sk
e-mail: reklama@skvajnorska.sk

02/44 37 25 12

Vydáva Miestny úrad Bratislava-Nové Mesto
Adresa: Miestny úrad Bratislava-Nové Mesto, referát školstva, kultúry
a športu, Junácka 1, 832 91 Bratislava, telefón 02/4925 3211
www.banm.sk

REDAKČNÁ RADA

Predseda RR: Ing. Richard Frimmel,
podpredsedníčka RR: Mgr. Alžbeta Klesnilová,
šéfredaktor: Ing. Patrick Lutter, **členovia RR:** Mgr. Andrej Alberty,
Dagmar Arvayová, Mgr. Silvia Ciuttiová, JUDr. Tomáš Korček, Lucia
Mudríková, Mgr. Ján Reháček, **tajomníčka RR:** Elena Hlivová.
Redakcia: Mgr. Katarína Bobříková, Dušan Bobřík.
Jazyková úprava: Mgr. Eva Piecková. Graf. úprava: Lýdia Vercholáková.
Tlačiareň: Stredisko kultúry Bratislava-Nové Mesto.
Náklad: 21 500 výtlačkov. Číslo: 11/2010. EV 3920/2009.